

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 1

1-) İlk meselede, genel konularda bir şeyi ortaya koyan delille onu reddeden tavır niçin aynı güçte görülmez? (24 kelime)

Çünkü varlığı gösteren taraf dış gerçeğe

2-) Hilâlin görülmesi örneğiyle hangi ana fikir anlatılmaktadır? (14 kelime)

Az sayıda kişinin

3-) Bir şeyin var olduğunu söyleyenlerle yok olduğunu söyleyenler arasında dayanışma bakımından nasıl bir fark vardır? (20 kelime)

Varlığı ispat edenler aynı hakikate

4-) Metne göre genel ve sınırsız bir yokluk iddiasını kanıtlamak neden çok zordur? (18 kelime)

Çünkü böyle bir iddia

5-) İnkâr eden kişinin “ben görmüyorum” demesiyle “gerçekte yoktur” demesi arasında nasıl bir fark vardır? (19 kelime)

İlki şahsî bir yetersizliği

6-) İmanla ilgili büyük meselelerde, kişisel kanaate dayanarak kesin yokluk hükmü vermek neden yanlış sayılır? (16 kelime)

Çünkü bu tür meseleler

7-) Metinde inkârın çoğu zaman nefse, akla ve göze dayanması neyi eleştirir? (9 kelime)

İnsanın kendi

8-) İkinci meselede uzmanlık dışı sözlerin geçersiz sayılması günlük hayatta nasıl anlaşılabilir? (15 kelime)

Her konuda en

9-) Alan dışındaki büyük kişilerin hükmünün delil sayılmaması hangi bakımdan önemlidir? (10 kelime)

Bu, otoritenin

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 2

1-) “İlk vartadan kurtuluş yolu” başlığı altında kaç ana mesele ele alınmaktadır? (5 kelime)

İki

2-) Birinci meselede genel konularda ispatın, nefye göre daha güçlü olmasının temel sebebi nedir? (16 kelime)

İspat, ortak bir hakikate

3-) Ramazan başındaki gözlem örneğinde sayıca çok olanların sözü neden belirleyici sayılmaz? (11 kelime)

Çünkü çokluk

4-) Metne göre ispat eden kişi hangi yöne bakarak hüküm verir? (6 kelime)

Dış

5-) Nefyde insanların tek başına kalması ne anlama gelir? (15 kelime)

Herkes kendi görmeyişini

6-) Bir şeyin “dünyada yok” olduğunu ileri sürmek niçin çok kapsamlı bir araştırma gerektirir? (12 kelime)

Çünkü böyle bir

7-) İman alanında kapsamlı bir inkârın büyük bir yanlış sayılması hangi mantığa dayanır? (12 kelime)

Sınırlı insan bilgisinin

8-) Metindeki örneğe göre bir meslek sahibinin başka bir meslekte yetersiz kalabilmesi neyi ispatlar? (8 kelime)

Bilginin genellenemeyeceğini

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 3

1-) Birinci meselede savunulan ana düşünceyi kendi cümlelele nasıl özetlersin? (12 kelime)

Genel hakikatlerde varlığı

2-) Hilâl örneğı, sayı ile hakikat arasındaki ilişki hakkında ne öğretir? (13 kelime)

Hakikat her zaman

3-) İspat edenlerin birbirine destek olması hangi sebeple mümkün görülür? (7 kelime)

Çünkü

4-) Nefiyde “bir olsa da bin olsa da fark etmez” anlamındaki yaklaşım neyi vurgular? (12 kelime)

Çok sayıda inkârın,

5-) “Yoktur” hükmünün zorluğu, bilgi felsefesi bakımından hangi noktaya işaret eder? (15 kelime)

Bir yokluk iddiasının,

6-) Metne göre görmeye engel olan perdelerin kişiden kişiye değişmesi ne sonuç doğurur? (7 kelime)

İnkâr

7-) İkinci meselede alan dışı kişilerin sözünün geçmemesi hangi eğitim ilkesine de uygundur? (10 kelime)

Uzmanlığa saygı

8-) İkinci meselede bilgi otoritesinin ölçüsü olarak ne kabul edilir? (7 kelime)

İlgili

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 4

1-) Metindeki ilk mesele, iman karşısındaki şüpheleri gidermek için hangi mantık kuralını öne çıkarıyor? (13 kelime)

Varlığı gösteren delilin,

2-) Hilâlin görüldüğüne dair iki kişinin şahitliği neden etkili kabul edilir? (13 kelime)

Çünkü doğrudan bir

3-) Çok sayıda kişinin “görmedik” demesi neden aynı derecede kuvvetli kabul edilmez? (10 kelime)

Çünkü bu

4-) Bir şeyi göstermek ile onun hiçbir yerde bulunmadığını iddia etmek arasında ispat yükü bakımından nasıl bir fark vardır? (11 kelime)

Göstermek daha

5-) Metin, inkârcının hangi sınırı aşmaması gerektiğini bildirir? (9 kelime)

Kendi kişisel

6-) İman meselelerinde kesin inkârın “düzeltilmez” bir yanlış hâline gelmesi neye bağlıdır? (11 kelime)

Gerçeği kuşatmayan

7-) İkinci meselede ilim dalları arasında neden sınır çizilmektedir? (12 kelime)

Her alanın kendine

8-) İkinci meselede uzmanlık konusunda hangi ilke öne çıkarılır? (14 kelime)

Her meselenin kendi

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 5

1-) Birinci meselede, ispat ile nefyin değeri karşılaştırılırken hangi taraf üstün tutulur? (4 kelime)
İspat

2-) Bunun gerekçesi olarak hangi toplu güç unsuru öne çıkarılır? (8 kelime)
Delillerin birleşmesi

3-) Ramazan hilâli örneği, dinî gözlem meselelerinde hangi düşüncüyü açıklıyor? (13 kelime)
Açık bir tespitin,

4-) İspat eden kişi dış dünyaya bakarken, inkâr eden kişi daha çok neye bakmaktadır? (7 kelime)
Kendi

5-) Metinde geçen “özel olarak sınırlandırılmamış yokluk” fikri niçin sorunlu kabul edilir? (13 kelime)
Çünkü nerede ve

6-) “Benim yanımda yok” sözü neden mutlak bir hüküm sayılmaz? (9 kelime)
Çünkü sadece

7-) Bu ilkenin özellikle iman meselelerinde vurgulanması hangi tehlikeyi önlemek içindir? (10 kelime)
Büyük ve

8-) Büyük bir mühendisin tıpta küçük bir doktor kadar etkili olmaması hangi ilkeyi örnekler? (6 kelime)
Yetkinliğin

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 6

1-) Metnin ilk kısmında ele alınan problem, ispat ve inkâr arasında hangi dengeyi kurmaya çalışır? (12 kelime)

Delile dayalı ispatı

2-) Hilâl örneği üzerinden, “görmedim” diyenlerin sözü neden son karar sayılmaz? (8 kelime)

Çünkü görmemek,

3-) İspat edenlerin aynı noktaya işaret etmesi onların deliline nasıl bir güç kazandırır? (8 kelime)

Ortak tanıklık

4-) Nefiyde her kişinin kendi başına kalması hangi epistemik zayıflığı gösterir? (9 kelime)

Bilginin ortak

5-) Bir şeyin hiçbir yerde olmadığını söylemenin zor oluşu, araştırma bakımından ne gerektirir? (6 kelime)

Tam

6-) Metin, kişisel görmeyiştten genel yokluk sonucuna gitmeyi neden kabul etmez? (6 kelime)

Çünkü

7-) İman meselelerinde “benim nazarımda yok” demekle “hakikatte yok” demek arasında niçin önemli bir fark vardır? (13 kelime)

Biri şahsî algı

8-) Mühendis-tabip örneği, modern eğitim anlayışı açısından hangi mesajı taşır? (13 kelime)

Disiplinler arası farklara

CEVAP ANAHTARI

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 1 - CEVAPLAR

1-) İlk meselede, genel konularda bir şeyi ortaya koyan delille onu reddeden tavır niçin aynı güçte görülmez?

Çünkü varlığı gösteren taraf dış gerçeğe dayanabilir ve bunu somut biçimde işaret edebilir; inkâr eden taraf ise çoğu zaman kendi sınırlı görmesine göre konuşur.

2-) Hilâlin görülmesi örneğiyle hangi ana fikir anlatılmaktadır?

Az sayıda kişinin açık bir tespiti, çok sayıda kişinin “görmedim” demesinden daha kuvvetli olabilir.

3-) Bir şeyin var olduğunu söyleyenlerle yok olduğunu söyleyenler arasında dayanışma bakımından nasıl bir fark vardır?

Varlığı ispat edenler aynı hakikate yöneldikleri için birbirini destekler; inkâr edenler ise şahsî bakışlarına dayandıkları için birleşik bir kuvvet oluşturamaz.

4-) Metne göre genel ve sınırsız bir yokluk iddiasını kanıtlamak neden çok zordur?

Çünkü böyle bir iddia için sadece bir yeri değil, her tarafı ve hatta ilgili bütün zamanları araştırmak gerekir.

5-) İnkâr eden kişinin “ben görmüyorum” demesiyle “gerçekte yoktur” demesi arasında nasıl bir fark vardır?

İlki şahsî bir yetersizliği anlatır; ikincisi ise kapsamlı bir hüküm verir ve bunu kanıtlamak çok ağır bir yük getirir.

6-) İmanla ilgili büyük meselelerde, kişisel kanaate dayanarak kesin yokluk hükmü vermek neden yanlış sayılır?

Çünkü bu tür meseleler bütün varlığı ilgilendirir; sınırlı insan tecrübesiyle onlar hakkında kesin yokluk kararı verilemez.

7-) Metinde inkârın çoğu zaman nefse, akla ve göze dayanması neyi eleştirir?

İnsanın kendi sınırlı algısını mutlak ölçü hâline getirmesini eleştirir.

8-) İkinci meselede uzmanlık dışı sözlerin geçersiz sayılması günlük hayatta nasıl anlaşılabilir?

Her konuda en çok bilen kişiye başvurmak gerekir; alan dışı ün tek başına yeterli olmaz.

9-) Alan dışındaki büyük kişilerin hükmünün delil sayılmaması hangi bakımdan önemlidir?

Bu, otoritenin şöhrete göre değil, ehliyete göre değerlendirilmesi gerektiğini gösterir.

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 2 - CEVAPLAR

1-) “İlk vartadan kurtuluş yolu” başlığı altında kaç ana mesele ele alınmaktadır?

İki ana mesele ele alınmaktadır.

2-) Birinci meselede genel konularda ispatın, nefye göre daha güçlü olmasının temel sebebi nedir?

İspat, ortak bir hakikate dayanabildiği için deliller birleşir; nefiy ise kişisel kaldığı için aynı şekilde birleşemez.

3-) Ramazan başındaki gözlem örneğinde sayıca çok olanların sözü neden belirleyici sayılmaz?

Çünkü çokluk burada hakikati göstermeye yetmez; açık tespit daha ağır basar.

4-) Metne göre ispat eden kişi hangi yöne bakarak hüküm verir?

Dış dünyadaki gerçekliğe bakarak hüküm verir.

5-) Nefiyde insanların tek başına kalması ne anlama gelir?

Herkes kendi görmeyişini veya kavrayamayışını esas aldığı için ortak ve güçlü bir delil yapısı oluşmaz.

6-) Bir şeyin “dünyada yok” olduğunu ileri sürmek niçin çok kapsamlı bir araştırma gerektirir?

Çünkü böyle bir hüküm, o şeyin hiçbir yerde bulunmadığını göstermeyi zorunlu kılar.

7-) İman alanında kapsamlı bir inkârın büyük bir yanlış sayılması hangi mantığa dayanır?

Sınırlı insan bilgisinin sınırsız alanlar hakkında kesin olumsuz hüküm veremeyeceği mantığına dayanır.

8-) Metindeki örneğe göre bir meslek sahibinin başka bir meslekte yetersiz kalabilmesi neyi ispatlar?

Bilginin genellenemeyeceğini ve uzmanlığın alanla sınırlı olduğunu ispatlar.

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Birinci meselede savunulan ana düşünceyi kendi cümlelele nasıl özetlersin?

Genel hakikatlerde varlığı göstermek, yokluğu iddia etmekten daha sağlam bir zemine sahiptir.

2-) Hilâl örneğı, sayı ile hakikat arasındaki ilişki hakkında ne öğretir?

Hakikat her zaman çoğunluğa bağılı değildir; bazen az sayıdaki sağlam gözlem daha değerlidir.

3-) İspat edenlerin birbirine destek olması hangi sebeple mümkün görülür?

Çünkü hepsi aynı nesnel durumu göstermeye çalışır.

4-) Nefiyde “bir olsa da bin olsa da fark etmez” anlamındaki yaklaşım neyi vurgular?

Çok sayıda inkârın, tek tek kişisel kanaatlerin toplamı olmaktan öteye geçemediğini vurgular.

5-) “Yoktur” hükmünün zorluğu, bilgi felsefesi bakımından hangi noktaya işaret eder?

Bir yokluk iddiasının, varlık iddiasından daha geniş bir tarama ve kuşatıcı bilgi gerektirdiğine işaret eder.

6-) Metne göre görmeye engel olan perdelerin kişiden kişiye değişmesi ne sonuç doğurur?

İnkâr edenlerin ortak bir kesinliğe ulaşmasını engeller.

7-) İkinci meselede alan dışı kişilerin sözünün geçmemesi hangi eğitim ilkesine de uygundur?

Uzmanlığa saygı ve sahih bilgi kaynağını ayırt etme ilkesine uygundur.

8-) İkinci meselede bilgi otoritesinin ölçüsü olarak ne kabul edilir?

İlgili sahadaki ehliyet ve uzmanlık kabul edilir.

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metindeki ilk mesele, iman karşısındaki şüpheleri gidermek için hangi mantık kuralını öne çıkarıyor?

Varlığı gösteren delilin, sırf görmemeye dayalı inkârdan daha kuvvetli olduğu kuralını öne çıkarıyor.

2-) Hilâlin görüldüğüne dair iki kişinin şahitliği neden etkili kabul edilir?

Çünkü doğrudan bir tespitte bulunurlar ve bu tespit aynı gerçeği gösterdiği için birleşir.

3-) Çok sayıda kişinin “görmedik” demesi neden aynı derecede kuvvetli kabul edilmez?

Çünkü bu söz, hakikatin yokluğunu değil sadece kendi görmeyişlerini bildirir.

4-) Bir şeyi göstermek ile onun hiçbir yerde bulunmadığını iddia etmek arasında ispat yükü bakımından nasıl bir fark vardır?

Göstermek daha kolaydır; her yerde yokluğunu kanıtlamak ise son derece ağırdır.

5-) Metin, inkârcının hangi sınırı aşmaması gerektiğini bildirir?

Kendi kişisel algısını evrensel hakikat yerine koymaması gerektiğini bildirir.

6-) İman meselelerinde kesin inkârın “düzeltilmez” bir yanlış hâline gelmesi neye bağlıdır?

Gerçeği kuşatmayan dar bir bakışla sınırsız alanlar hakkında hüküm vermesine bağlıdır.

7-) İkinci meselede ilim dalları arasında neden sınır çizilmektedir?

Her alanın kendine özgü usulü ve otoritesi bulunduğunu göstermek için sınır çizilmektedir.

8-) İkinci meselede uzmanlık konusunda hangi ilke öne çıkarılır?

Her meselenin kendi ehline sorulması ve yetkinin alan bilgisine bağlı olması ilkesi öne çıkarılır.

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 5 - CEVAPLAR

- 1-) Birinci meselede, ispat ile nefyin değeri karşılaştırılırken hangi taraf üstün tutulur?
İspat tarafı üstün tutulur.
- 2-) Bunun gerekçesi olarak hangi toplu güç unsuru öne çıkarılır?
Delillerin birleşmesi ve aynı hakikati desteklemesi öne çıkarılır.
- 3-) Ramazan hilâli örneği, dinî gözlem meselelerinde hangi düşünceyi açıklıyor?
Açık bir tespitin, sırf yok sayan çok sayıda sözden daha güvenilir olabileceğini açıklıyor.
- 4-) İspat eden kişi dış dünyaya bakarken, inkâr eden kişi daha çok neye bakmaktadır?
Kendi bakışına, kavrayışına ve gördüğü kadara bakmaktadır.
- 5-) Metinde geçen “özel olarak sınırlandırılmamış yokluk” fikri niçin sorunlu kabul edilir?
Çünkü nerede ve hangi çerçevede olmadığı belirtilmeyince bunu kanıtlamak neredeyse imkânsız hâle gelir.
- 6-) “Benim yanımda yok” sözü neden mutlak bir hüküm sayılmaz?
Çünkü sadece söyleyen kişinin bulunduğu noktayı ve algısını anlatır.
- 7-) Bu ilkenin özellikle iman meselelerinde vurgulanması hangi tehlikeyi önlemek içindir?
Büyük ve kutsal konuların yüzeysel şüphelerle inkâr edilmesini önlemek içindir.
- 8-) Büyük bir mühendisin tıpta küçük bir doktor kadar etkili olmaması hangi ilkeyi örnekler?
Yetkinliğin sahaya bağlı olduğu ilkesini örnekler.

lisans ayetul-kubra-p04-1-varta-1-mesele-umumi-meselelerde-isbata-karsi-nefyin-kiymetsizligi-hilal-misali - Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) Metnin ilk kısmında ele alınan problem, ispat ve inkâr arasında hangi dengeyi kurmaya çalışır? Delile dayalı ispatı öne çıkarıp, delilsiz ve şahsî inkârı zayıf göstermeye çalışır.
- 2-) Hilâl örneği üzerinden, “görmedim” diyenlerin sözü neden son karar sayılmaz? Çünkü görmemek, nesnenin mevcut olmadığını tek başına göstermez.
- 3-) İspat edenlerin aynı noktaya işaret etmesi onların deliline nasıl bir güç kazandırır? Ortak tanıklık sebebiyle delilleri pekişir ve güven artar.
- 4-) Nefiyde her kişinin kendi başına kalması hangi epistemik zayıflığı gösterir? Bilginin ortak nesnel temelden değil, öznel eksiklikten kaynaklandığını gösterir.
- 5-) Bir şeyin hiçbir yerde olmadığını söylemenin zor oluşu, araştırma bakımından ne gerektirir? Tam ve kuşatıcı bir inceleme gerektirir.
- 6-) Metin, kişisel görmeyiştten genel yokluk sonucuna gitmeyi neden kabul etmez? Çünkü sınırlı tecrübeden sınırsız hüküm çıkarılamaz.
- 7-) İman meselelerinde “benim nazarımda yok” demekle “hakikatte yok” demek arasında niçin önemli bir fark vardır? Biri şahsî algı sınırını ifade eder, diğeri ise evrensel bir hüküm iddiası taşır.
- 8-) Mühendis-tabip örneği, modern eğitim anlayışı açısından hangi mesajı taşır? Disiplinler arası farklara dikkat edilmesi ve her uzmanın kendi alanında değerlendirilmesi mesajını taşır.